

Đã có một tu sĩ Dòng Augustinô ở Đức rất nổi tiếng...

Hồng Y Robert Francis Prevost là một tu sĩ dòng Thánh Augustinô thứ hai được bầu làm Giáo Hoàng vào ngày 08.5.2025. Người đầu tiên là Hồng Y Gabriele Condulmaro đã lên ngôi Giáo Hoàng vào năm 1431 với danh hiệu là Giáo Hoàng Eugene IV. Dịp này chúng ta có thể tìm hiểu một chút về dòng Thánh Augustinô đã có lịch sử lâu đời hàng nhiều thế kỷ trong Giáo Hội.

Với tin tức về HY Robert Francis Prevost trở thành Giáo Hoàng Leo XIV có xuất thân từ dòng Augustinô. Tại Đức nhiều người ban đầu có thể nghĩ đến ngay hai điều nổi tiếng là món bia Augustiner-Bräu của Munich hoặc là nhà cải cách tin lành Martin Luther.

Bộ tu phục đen của dòng Augustinô rất được nhiều người ở Đức biết đến vì người cải cách trở thành đạo tin lành là tu sĩ Martin Luther thuộc dòng Augustinô, hình ảnh của người tu sĩ Luther luôn hiện diện trong bộ tu phục đen. Và qua nhiều bộ phim chuyển thể về cuộc đời của vị tu sĩ này, người ta ngay lập tức nhận ra được trang phục đặc trưng của dòng Augustinô: áo tu màu đen, có khăn choàng, có mũ trùm đầu và thắt lưng da.

Chúng ta nhìn ngắm tấm hình bên cạnh. Vào hè 2013 vị bề trên tổng quyền Dòng Augustinô, cha Robert Francis Prevost trong bộ áo dòng đen đã gặp gỡ ĐGH Phanxicô.

Cộng đồng tu sĩ dòng Augustinô sống cho điều gì?

Những câu hỏi và câu trả lời quan trọng nhất cho cuộc đời người tu sĩ Augustinô sống như thế nào? Đó là tài sản góp chung, giữ lời cầu nguyện chung, cuộc sống hằng ngày chung: Các quy tắc của dòng Augustinô có nguồn gốc từ nhà thần học Augustinô nổi tiếng thuộc thành Hippo. Trong bài phát biểu của mình, Thánh Augustinô lấy lý tưởng của các cộng đoàn Kitô giáo đầu tiên làm kim chỉ nam. Trong chương đầu tiên của bộ luật, Augustinô tuyên bố: *"Trước hết, anh em phải sống hiệp nhất với nhau, như một trái tim và một tâm hồn, trên con đường đến với Chúa."* Và thêm nữa: *"Không được phép nói đến tài sản cá nhân giữa các anh em dòng."*

Tỉnh dòng Augustinô Bavaria (München) ở miền nam Đức quốc cho biết: *"Ngày nay, chúng tôi, những người Augustinô hiểu rõ rằng tất cả anh em sống chung trong một đại gia đình, có tất cả mọi thứ chung và chia sẻ chúng với nhau. Chúng tôi chia sẻ đức tin và cuộc sống, chia sẻ kiến thức và sự hiểu biết, chia sẻ công việc và giải trí."* Dòng Augustinô, hiện tại có khoảng 2.600 thành viên trên toàn thế giới và có sáu cộng đoàn dòng tu ở Đức: tại Berlin, Erfurt, Fahrbrück, Münnerstadt, Würzburg và Maria Eich.

Với tư cách là Bề trên Tổng quyền, cha Robert Francis Prevost đã đến thăm các anh em tu sĩ Augustinô thuộc tỉnh dòng ở nước Đức vào năm 2007, đặc biệt chúng ta còn thấy ngài chụp hình trong bộ tu phục đen của dòng Augustinô (cha Robert Francis Prevost đứng ở giữa).

Thánh Augustinô thành Hippo là ai?

Tổ phụ của dòng Augustinô sống ở Bắc Phi vào thế kỷ thứ 4 và thứ 5 (354–430) và là một trong những nhà thần học phương Tây vĩ đại nhất thời cuối cổ đại. Sau khi học xong, Augustinô thành Hippo ban đầu làm giáo viên dạy môn hùng biện và lúc ấy ngài rất khinh miệt người Kitô giáo mặc dù có người mẹ rất đạo đức tên là Mônica. Tuy nhiên, một ngày nọ - như được tự thuật lại sau này - ngài nghe thấy giọng nói của một đứa trẻ bảo ngài hãy mở sách Kinh Thánh ra đọc. Augustinô đã trở lại đạo, quyết định từ bỏ hôn nhân và công việc thường ngày. Nhờ lời cầu nguyện liên lĩ của người mẹ là Thánh nữ Mônica, sau này Augustinô trở về thực sự với Giáo Hội, tiếp theo trở thành linh mục và giám mục tại thành phố Hippo Regius thuộc Algeria ngày nay và thành lập các tu viện. Vào năm 397, ngài đã thiết lập các quy luật, hiến pháp cho cuộc sống tu dòng ở đó - đây là những quy tắc lâu đời nhất ở Giáo hội phương Tây. Những điều này bao gồm hướng dẫn về thời gian cầu nguyện và thực hành cầu nguyện, cách cư xử tại bàn ăn và bên ngoài tu viện, thời gian nói chuyện và giữ im lặng.

Giám mục Augustinô đã viết hơn 100 cuốn sách, trong đó những tác phẩm nổi tiếng có ảnh hưởng nhất là tác phẩm nhiều tập "Thành phố của Chúa". Trong đó, Augustinô bác bỏ lời buộc tội rằng Thiên Chúa của người Kitô không thể bảo vệ Giáo Hội và rằng, bằng cách đàn áp niềm tin những người theo tôn giáo khác thì những người theo đạo công giáo phải chịu trách nhiệm cho vụ cướp phá Rôma của người Goth vào năm 410.

Ai là người sáng lập Dòng Augustinô?

Mặc dù Augustinô thành Hippo được coi là cha đẻ của dòng tu này, nhưng thực tế ngài không phải là người sáng lập ra dòng tu hiện tại. Khi người Vandal từ châu Âu xâm lược Bắc Phi vào năm 428, một số nhóm thầy tu do giám mục Augustinô thành lập đã chạy trốn đến miền Trung và miền Bắc nước Ý, từ đó họ thành lập các cộng đồng tu viện tại đây. Ban đầu, họ hoạt động độc lập với nhau trong nhiều thế kỷ, mỗi tu viện sinh hoạt theo cách riêng của họ.

Phải đến năm 1256, Giáo hoàng Alexander IV mới thống nhất nhiều cộng đồng tu sĩ ẩn tu người Ý thành Dòng Ẩn Tu Augustinô. Thuật ngữ "ẩn sĩ" (ẩn tu) xuất phát từ thực tế là nhiều nhóm ẩn sĩ khác nhau đã được chấp nhận gia nhập vào chung một giáo đoàn. Theo ý muốn của Đức Giáo hoàng thì *"các anh em tu sĩ nên đến các thành phố, định cư ở đó và sinh hoa trái giữa cộng đoàn Dân Chúa qua lời thuyết giảng hùng hồn của sự khôn ngoan thánh thiện và tấm gương chung sống đời đạo đức."*

Từ đó trở đi, dòng Augustinô thuộc về dòng khổ thực, những người tạo dựng được tài sản chung thông qua sự lao động, bố thí và quyên góp, cũng như sống theo lệnh truyền của Phúc âm về sự khó nghèo. Về trang phục, các tu sĩ Augustinô mặc một áo dòng đen - một cái áo choàng - với chiếc thắt lưng da và cổ áo lớn có mũ trùm đầu màu đen.

Dòng này phát triển nhanh chóng: chỉ 40 năm sau khi thành lập, đã có 80 tu viện Augustinô ở khu vực nói tiếng Đức phía bắc dãy núi Alpen. Vào thế kỷ 14, dòng Augustinô đã lan rộng khắp nhiều vùng ở châu Âu, từ Ireland đến Hungary, từ Bồ Đào Nha đến đảo Zypern. Từ năm 1969, tu sĩ dòng này không còn được gọi là "Dòng Augustinô Ẩn Tu" nữa mà chỉ đơn giản mang tên là "Dòng Augustinô".

Dòng Augustinô có liên quan gì với Martin Luther?

Nhà cải cách người Đức nổi tiếng sau này, mang tên Martin Luther (1483 - 1546) từng là một tu sĩ dòng Augustinô: từ năm 1505 đến năm 1511, tu sĩ này sống tại tu viện Augustinô ở Erfurt. Ở đây thầy dòng này được đào tạo để trở thành một linh mục. Cuộc sống của linh mục Martin Luther được quyết định bởi các bài tập tu hành và khổ hạnh nghiêm ngặt, cũng như lịch trình hàng ngày được điều chỉnh chính xác. Ngay cả sau khi đã đăng tải những luận đề nổi tiếng phản đối Giáo Hội công giáo về việc buôn bán ân xá tại thành phố Wittenberg vào năm 1517, ông vẫn tự ký tên là "*Martin Luther, Augustinô*" trong vài năm và ban đầu ông vẫn tiếp tục mặc áo dòng đen. Tuy nhiên, vào ngày 9 tháng 10 năm 1524 ông đã từ bỏ tu phục - một dấu hiệu cho thấy ông hoàn toàn tách rời ra khỏi Giáo Hội công giáo và không còn coi mình là một tu sĩ Augustinô nữa.

Với sự phản bội dần dần của mình khỏi dòng tu, linh mục Martin Luther đã đẩy dòng Augustinô tại Đức vào một cuộc khủng hoảng lớn nhất trong lịch sử lập dòng của họ. Theo tờ báo "Osservatore Romano" của Vatican đưa tin vào năm 2017, Luther đã "*lên án đời sống tu trì của dòng Augustinô hết sức gay gắt*" và góp phần thúc đẩy cuộc rời bỏ hàng loạt của các tu sĩ khỏi các tu viện. Trong số 160 tu viện Augustinô ở nước Đức lúc bấy giờ, thì 69 tu viện đã đóng cửa trong thời kỳ cải cách sang hệ phái tin lành.

Từ tháng 5.2025 Đức Giáo Hoàng Leo XIV sẽ có thể vượt qua nhà cải cách Martin Luther để trở thành người tu sĩ Augustinô nổi tiếng nhất thế giới.

Augustiner-Bräu có liên quan gì đến Dòng Augustinô ở Đức?

Vào thời Trung cổ, có gần 500 nhà máy nấu bia của các tu viện ở khu vực nói tiếng Đức. Những doanh nghiệp nấu bia này là nguồn tài chính quan trọng của nhiều tu viện trong công việc làm nông là chính của họ. Ở Munich (München), các tu sĩ dòng Augustinô bắt đầu nấu bia vào năm 1328: trong gần 500 năm, họ nấu bia trực tiếp tại tu viện và bán tại các hàng quán của mình. Đến năm 1803, mọi chuyện nấu bia đã chấm dứt: nhà nước tiếp quản tu viện - và nhà máy bia đã được tư nhân hóa. Tuy nhiên hiệu bia Augustiner-Bräu vẫn còn hiện diện cho tới ngày hôm nay và được bán nhiều ở miền Nam Đức. Nơi đây danh hiệu Bia Augustiner có tại nhiều hàng quán nổi tiếng

nếu: Augustiner-Keller, Augustiner am Dom, Augustiner Bräustuben, Augustiner Stammhaus, Augustiner Schwemme, Augustiner München... Cũng như tại lễ hội truyền thống lớn nhất nước Đức vào tháng 10 hằng năm tại Munich gọi là Oktoberfest, khách thập phương luôn thưởng thức món Bia Augustiner: gồm có cả loại bia trắng lẫn bia đen.

Lm. Paul Phạm Văn Tuấn